

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 16 SEPTEMBER.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 15 September.

De dag van heden is voor Duitschland een dag van belang, een dag van consequentie. De gekoaliseerde Staten van het Tolverbond hebben de laatste Nota van Pruisen in zake van het Tolverbond.

De twijfelachtig is het van welken aard die verklaring zal zijn. Vermoedelijk zullen alle gekoaliseerde Staten de konkluzie verwerpen van de Nota van Pruisen, die strekte, in de eerste plaats, tot verlenging van het Tolverbond, en tot het voortzetten, in de tweede plaats, van de onderhandelingen met Oostenrijk wegens de opname van deze mogendheid in het Tolverbond. De gekoaliseerde Staten schijnen eenpariglijk besloten zich tegen de verlenging van het Tolverbond te verklaren, tenzij het in beginsel aangenomen worde, dat, binnen een bepaalden tijd, Oostenrijk deel uitmaakt van het Tolverbond. Pruisen heeft echter zijn ultimatum gegeven en wil van de erkenning van dit beginsel niets hooren, weshalve eene breuke der hangende onderhandelingen verwacht mag worden.

En wat dan? De gebeurtenissen zullen weldra deze vraag beantwoorden. Intusschen verdient de aandacht te worden besteed op deze punten:

Door zich aan het hoofd van het Tolverbond te plaatsen, waarin de meeste Duitsche Staten zich ophielden, deden opnemen, doch waar Oostenrijk, regter van uitgesloten moest blijven, stond Pruisen aan het hoofd van Duitschlands stoffelijke belangen, die, uit den aard der zaak, eenen zoo overwegenden invloed oefenen op zijne politieke gesteldheid.

De Pruisen bleef evenwel weigeren daaraan het oor te leenen.

Oostenrijk kon er intusschen toen niet aan denken, de standplaats in te nemen, die hem, als eerste Staat van Duitschland, ook met betrekking tot de stoffelijke belangen, toekomt. Hij had eerst de revolutionnaire hydra te bekampen in Lombardij en Hongarij en in zijne Duitsche Staten de orde te herstellen. Daarenboven was de positie van Duitschland aan het hoofd van het Tolverbond gewaarborgd tot 1853.

Van het oogenblik echter, dat Oostenrijk de handen vrij kreeg en naarmate het oogenblik meer naderde, dat de Tolverbondsakte moest hernieuwd en kon gewijzigd worden, — van toen af groepeerde Oostenrijk de verschillende zuidelijke Staten van Duitschland om zich heen, die er prijs op moeten stellen, dat de hegemonie van Pruisen in zake van stoffelijke belangen opgeheven, en dat Oostenrijk, als grootste Staat van Duitschland, in het Tolverbond opgenomen wordt.

Pruisen zijnerzijds bleef evenwel weigeren daaraan het oor te leenen.

De gekoaliseerde Staten van hunnen kant blijven daarentegen weigeren in eenig Tolverbond te treden, waar Oostenrijk van zou uitgesloten zijn.

Wij willen, als wij zeiden, de gebeurtenissen niet vooruit loopen. Doch dit schijnt tot de meest gebeurtenissen te behooren, dat de Pruisen zal ophouden te bestaan.

Daarmee zou Pruisens invloed op het overige Duitschland grootelijks verminderen; waarom dan ook de taal der *Kreuzzeitung* van niets minder dan van eenen onvermijdelijken oorlog spreekt, om de verbondene Staten bang te maken, voor het geval dat zij onder Oostenrijks standaard zich blijven handhaven.

Wij hebben in een onzer vorige Nummers gezegd, dat de Eerw. heer Holzammer, luitpriester van den Vrijheer van der Kettenburg, door Mecklenburgsche *gens-d'armes* het land uitgezet en te Mainz is aangekomen. Daarmee echter loopt, Goddank, de zaak niet af. Zoo er geen regt is te Mecklenburg-Schwerin — *il y a des juges à Frankfurt!* het regt zal te Frankfurt gehandhaafd worden. Naar wij immers vernemen, zal de heer van der Kettenburg zich tot den Bondsdag wenden, om de regering van Mecklenburg-Schwerin aan te klagen wegens schending van zijne heerlijke regten, en geen twijfel aan het lijden of die regering zal in 't ongelijk worden gesteld — zoo zonneklaar en onmiskenbaar

is het geschonde regt van den heer van der Kettenburg. Met een paar woorden wenschen wij dit aan te toonen.

Volgens het te Mecklenburg-Schwerin nog vigerende standregt, heeft elke landheer de bevoegdheid, om aan alle op zijne goederen gevestigde vreemdelingen eene zekere naturalisatie te schenken, waardoor zij, verblijvende binnen de grenzen van het grondbezit des heeren beschermenden landheers, dezelfde burgerlijke regten genieten, welke aan de overige bevolking van Mecklenburg gewaarborgd zijn. Tot die burgerlijke regten behoort, dat niemand, bij wijze van politiematregel en zonder vonnis van zijnen natuurlijken regter, het land mag worden uitgezet.

Wat nu is gebeurd met den heer Holzammer? De Vrijheer van der Kettenburg had hem, uit de volheid zijner magtsbevoegdheid, de boven bedoelde naturalisatie geschonken als gevestigd op zijne goederen. Dien ten gevolge kon de heer Holzammer slechts door een regterlijk vonnis over de grenzen worden gejaagd, zijnde zijn regt van inwoning onbetwistbaar. Aan dit onbetwistbaar regt stoorde zich evenwel de regering van Mecklenburg-Schwerin geenszins. Zij kon niet dulden dat de priester, aan wien zij het houden van huisselijke godsdienstoefeningen binnen de muren van de woning des heeren van der Kettenburg verboden had, voortging zijn verblijf te houden op diens goederen. Liever dan dat te verdragen vergreep zij zich aan het handtastelijk regt, waarvoor de heer Holzammer als van den heer Holzammer, en het zij den laatste door geweld uit zijne woning sleuren en door den sterken arm over de grenzen zetten.

Wat hiervan het gevolg moet zijn, behoeft niet herinnerd te worden. De heer van der Kettenburg is in 1848 een van de weinige Mecklenburgers geweest, die pal stonden tegenover de revolutie, die van beneden kwam; tegenover de regtschennis der regering zal hij bescherming zoeken waar hem die gewaarborgd is, bij den Bondsdag namelijk, en het behoeft niet betwijfeld te worden, voor welke van beide deze zich zal verklaren, of voor het regt, of voor het geweld. En zoo zullen de tyrannieke daden van de regering van Mecklenburg-Schwerin alweer ten voordeele strekken van de zaak der Katholieke Kerk.

Opmerkelijk is, onder dat opzigt, wat wij in de *Deutsche Volkshalle* lezen:

„Ja, wonderbaar zijn de beschikkingen van den almachtigen God! Hij heeft niet slechts met zijne genade den heer v. d. Kettenburg en zijne nieuwe geloofsgenooten in Mecklenburg verlicht, zoodat zij erkenden welke de ware Kerk van Christus is, maar Hij voegt er ook aanstonds eene nieuwe genade bij, de genade om voor de waarheid vervolging te lijden en voor haar te mogen strijden. Voorzeker miskennen de Katholijken, en bijzonderlijk de bekeerlingen van Mecklenburg, het groote heil niet dat hun, zoowel als hunnen landslieden, door deze schikking Gods is beschoren.

„Door dezen strijd zullen zij nu nog meer in het geloof bevestigd worden, en al wat zij om den wille van Christus en van zijne Kerk zullen te lijden hebben, zal hun eenmaal worden vergolden. Doch men wil ook niet te miskennen dat God het met het land van Mecklenburg wel meent, naardien Hij de ergernis eener onregtvaardige vervolging der Katholijken aldaar toelaat. — „Ergernis moet er zijn, doch wees hem, door wien de ergernis komt! Door deze vervolging, waardoor te gelijker tijd niet alleen het geweten der Katholijken, maar ook de gemeenschappelijke burgerlijke wetten zoo zwaar gekwetst zijn, worden de regtzinnige Protestanten van Mecklenburg schier tegen wil en dank gedwongen om zich met het kerkelijk verschil ernstig bezig te houden, en ten minste uiterlijk, ten aanzien van de burgerlijke regtsquestie, voor de Katholijken partij te trekken en zich aan hunne zijde te scharen. Dat is de brug, die ook al ligt naar het binnenste der Kerk voert.

„Wanneer wij eenen blik achterwaarts slaan op de eerste eeuwen der Kerk, dan zien wij bijna overal als eerste kiem der ontwikkeling dezelfde omstandigheden, als thans in Mecklenburg. Aan den eenen kant onwankelbare, sterkgelovende belijdenis der Kerk, die to

ieder offer bereid is; aan den anderen kant dweepzieke vervolgers der Kerk aan het hoofd van het wereldlijk gezag, die in hunnen haat zelfs alle grenzen der natuurlijke menschenliefde en der natuurlijke regtzinnigheid overschrijden, en daardoor ook ten laatste de gemoeienden en de gewetens der gansche bevolking van het gisten brengen, welke zonder dit konflikt, waarin zij tegen wil en dank, wordt betrokken, wellicht nog langen tijd de oogen moedwillig voor den wil Gods zou hebben gesloten gehouden. Gods wegen zijn even zoo menigvuldig als onnaspeurlijk; doch in Mecklenburg schijnt, om het zoo eens uit te drukken, eene geheel normale ontwikkeling te worden voorbereid. Tot dusverre had men daar slechts de belijders, en het ontbrak er nog aan de tegenhangers, de vervolgers, door welke de ergernis komt, die er zijn moet.

„Thans zijn ook de vervolgers plotseling en in grooten getale opgetreden. Doch hoezeer wij daarin Gods verheven leiding erkennen, moeten wij toch niet nalaten om hunnentwille er om te bidden, dat God hun hart moge wenden en hen afbrengen van eenen weg, die zekerlijk niet tot vrede voor henzelven leidt.

Men schrijft uit Mecklenburg, dat Vrijheer v. d. Kettenburg, die zijne gebannen luitpriester naar Mainz verzeld heeft, aldaar met vrouw en kinderen het land heeft verlaten en te Frankfurt bij den Duitschen Bond regt gaat zoeken. — Men moet aangaande de vervolging der Katholijken onderscheid maken tusschen Mecklenburg-Schwerin en Mecklenburg-Strelitz. Het eerste heulde, het laatste brak het eerst van alle regeringen van Duitschland met de revolutie van 1843. Nu drie jaren geleden huwde de zuster van den Groothertog van Mecklenburg-Schwerin met den katholieken Prins Wladislaw, onder volle toestemming van den Vorst. Zoude er soms voor Vorsten eene andere zedeleer en maatstaf bestaan dan voor partikulieren?

Een *tory*-blad van Londen getuigde onlangs van zijne warme sympathie voor Sardinië; dat was vrij natuurlijk. De *Nederlander* haastte zich zijn zegel te hechten aan de taal van het *tory*-blad; en hoe ook dit kan zijn, wordt al meer en meer verklaarbaar.

Wij meenen hem geene vadienst te doen, met hem in de goedstemming, waarin hij zich op dit oogenblik bevindt, bekend te maken met het proces-verbaal van eene vergadering van den Raad der Sardijnische gemeente Quassolo. Kennis nemende van wat daar besloten is, zal hij zich in het schoonste tijdperk zijner historisch herinneringen verplaatst kunnen gelooven.

Aldus het beddelde proces-verbaal: „Den 3den Augustus had te Quassolo, in de raadszaal, onder het presidentschap van het raadslid Gera Giovanni, wien ik als sekretaris mijnen bijstand verleende, de bijeenkomst plaats van den raad van Afgevaardigden.

„De raad, wettiglijk bijeengeroepen, blijkens het verzoek der ondergeteekende inwoners ten getale van 100, die elken avond van de goetdijkt met allen de afgevaardigden van de gemeente Quassolo, meten te verzoeken, verzoekt de door leden van den Senaat om op eene gunstige wijze te willen ontvangen den algemeen uitgedrukten wensch om de kerkelijke goederen verbeurd te verklaren, het aantal Bisschoppen in te krimpen, en de groote benefieten, waaraan geen zorg verbonden is, op te heffen. Wij vertrouwen dat zoodoende, de gang onzer vrijheden niet meer belemmerd zal worden.

„Gemelde raad heeft verklaard en verklaart alsnog dat hij zijne stemming zal inrigten naar den wil der 108 onderteekenaars, in de hoop dat de Senaat overwijd zijn verlangen zal bevredigen.

„Van deze akte is voorlezing gedaan en de ondergeteekening geschied door Gera Giovanni, Violetta, en Depetro Antonio, leden van den raad, en afgevaardigden, en Guglielmetti sekretaris.

Tot zoo ver het proces-verbaal van den gemeenteraad van Quassolo, die de eer zal hebben van niet weinig te hebben bijgedragen tot de versterking der sympathie van Sardinië van den *Nederlander*, den Kerkblad, en

kel en wie er meer zijn *ejusdem farinae*. Wat zouden deze allen meer kunnen verlangen dan dat de gang der vrijheden in Sardinië bespoedigd wordt door de verbeurdverklaring der kerkelijke goederen? Zij weten immers uit hunne historische herinneringen, dat daardoor de zaak der »gezegende hervorming" zoo bijzonderlijk begunstigd wordt.

De maatregel, hoe prijzenswaardig overigens, heeft echter eene keerzijde.

In onze dagen ontwikkelen zich de gevolgtrekkingen met bijzondere snelheid uit hare premissen. Sardinië geeft daarvan een voorbeeld. Quassolo vraagt de verbeurdverklaring der kerkelijke goederen; maar wanneer eenmaal het beginsel, dat het eigendom heilig is, ontkend is geworden, — waarom zich dan tot de verbeurdverklaring van geestelijke goederen te bepalen? Waarom dan ook niet de goederen der aristokratie, — waarom dan ook niet alle eigendom verbeurd verklaard?

Ben tweede gemeenteraad van Sardinië is al heel spoedig tot deze konklusie gekomen. Zie hier in welke bewoordingen deze zijne eischen geformuleerd heeft:

»De ondergetekenden, uit aanmerking der moeilijkheden, die uit den tegenstand van de aristokratische partij tegen de wetten der regering zouden kunnen voortvloeien, smeeken ootmoedig de doorluchtige leden van den Senaat, om goedgunstig te willen aannemen den algemeen uitgedrukten wensch om de goederen der aristokraten verbeurd te verklaren, alle brieven van adel om te vernietigen, de inkomsten der burgerlijke en militaire orden af te schaffen, en uit den verkoop van genoemde goederen een behoorlijk pensioenfonds beschikbaar te stellen, ten einde aan het volk in nationale werkplaatsen arbeid te verschaffen.

»Wij vertrouwen dat zoo doende, de gang onzer vrijheden niet meer belemmerd zal worden.

Tot zover dit tweede adres. Opmertenswaardig zijn zijne slotwoorden. Ook daarin wordt beweerd dat de ontwikkelingsgang der vrijheden zal bespoedigd worden door de verbeurdverklaring van de goederen der aristokraten, op gelijke wijze als hetzelfde beweerd wordt door hen die de geestelijke goederen verbeurd verklaard willen zien.

Zou het welbegrepen eigenbelang hier te lande de oogen niet kunnen openen, opdat men erkenne, waartoe men geraakt met in Sardinië de vrienden van de verbeurdverklaring der geestelijke goederen te begunstigen?

Van »procedés," van manieren van doen gesproken — opmerking verdient die van het Protestantismus, om te Weert een nieuwe standplaats te verkrijgen voor een aspirant-predikant.

Voor drie jaren waren daar drie Protestanten met er woen gevestigd.

Het gouvernement zendt er fluks eenige protestantsche ambtenaren heen, die er weldra de protestantsche bevolking op 21 zielen gebracht hebben.

Onmiddellijk daarop komen de klagen over het harde lot der 21 ambtenaren te midden van eene katholieke bevolking, en begint het geroep om een protestantsch kerkgebouw, een protestantschen predikant, enz. en maakt men een aanvang met de inzameling van gelden om het verlangde kerkgebouw tot stand te brengen.

Op een uit 's lands kas bezoldigden predikant heeft men echter nog geen aanspraak. Die krijgt men eerst, wanneer de protestantsche bevolking tot 40 zielen zal gestegen zijn.

Doch, wat nood? Kunnen er niet nog spoedig eenige protestantsche ambtenaren naar Weert gezonden worden? Of kan *Welstand* er niet onverwilt het een of ander gezin, uit man vrouw en, bijv. een tentakinderen bestaande, heenzenden?

Dan heeft men het zielental, waarvoor een uit 's lands kas bezoldigde predikant kan gevraagd worden — en geklonken is de zaak, en een aspirant-predikant te meer is aan eene standplaats geholpen.

Wij geven deze aanmerkingen voor wat zij zijn, zonder er eene konklusie aan te verbinden. Opmerkelijk intusschen is het, van welke onschatbare dienst protestantsche ambtenaren kunnen zijn in de hand van partijachtige »regeringsmannen, om katholieke provincien en landstreek te protestantiseeren. Dat heeft men voor ruim twintig jaren geleden in België ondervonden; dat ondervindt men nu weer in Limburg. Intusschen, met het oog op België, herinnere men zich het *adagium*: »wie niet leeft, leeft niet."

»Het is thans zeker dat tot Bisschop van Luik benoemd is, de Hoogw. heer de Montpellier, kanunnik van de Hoofkerk van Namen.

»Gedurende het bezoek van Koning Leopold te Leuven, bij gelegenheid der tentoonstelling voor den landbouw, werd Z. M. o. a. begroet en complimenteerd door den Zeer Ew. Hoogw. De Rijksoverste van de Katholieke Universiteit.

»Wij leden der Katholieke Universiteit, zeide o. a. de Hoogw. heer, wij paren aan de zijde voor ons voorvaderlijk geloof de genegenheid voor onze jeugtinge, maar reeds zoo krachtige konstitutionele instellingen, die

op den vaderlandschen bodem vreedzaam in waarden toenemen, onder de bescherming van het koningschap. Wij zullen ons beijveren om onze groote taak naar eise te vervullen, dat aan de jeugd niet alleen rust, voor de wetenschappen in te boezemen, maar ook die beginselen, welke op krachtige wijze de rust en de welvaart der Staten verzekeren; beginselen die voor de staatkunde zoowel als voor de godsdienst kunnen worden zaamgevat in de woorden: eerbied voor het gezag."

Hulde aan Dr. Newman.

»Wij zijn van meening dat er aan de rechtspleging in ons land eene bedenkelijke wonde is toegebracht, en dat de Roomsche-Katholijken voortaan maar al te veel grond zullen hebben om te zeggen, dat er hier voor hen geen recht is, zoodra de protestantsche gevoelens van gezwoeren en registers mede in het spel komen." *The Times*.

Bedrag der vorige opgave / 611.26

Van W. B. . . . . 50.

/ 661.26

Te beginnen met 16 Sept. zal het aangaan der Beurs wederom worden geregeld naar het uurwerk van het paleis.

De *Goessche Courant* berigt, dat Maandag middag, door onverwacht hoog opgezette vloed, aan de verwaardigde werken ter indijking van de Ooster-Schelde niet onbeduidende schade is veroorzaakt.

Volgens berigt uit Triest van den 6den dezer had men de tijding ontvangen dat de Lloyd-stoomboot *Australia*, die den 27 Augustus van daar naar Alexandrië vertrokken was, den 30sten op de hoogte van Kandia een der raden gebroken had, en genoodzaakt was geweest naar Korfu terug te keeren, alwaar de passagiers en de postpakketten de volgende stoomboot zouden moeten afwachten. »Ongelukkig," zegt het berigt, »treft dit oponthoud ook de met de *Australia* verzonden Nederlandsche post."

Door wederzijdsche gevolmagtigden is te Washington, den 26 Aug. jl. eene additionele overeenkomst geteekend tot gelijkstelling ook bij indirecte vaart, der vlaggen van Nederland en van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika. (*Staats-Courant*.)

Bij dispositie van den minister van Binnenlandsche Zaken van den 7den, is de hoofd-ingenieur van den waterstaat J. W. Conrad, ontheven van het toezigt over de Maatschappij van de Noord-Nederlandsche spoorweg, en de hoofd-ingenieur D. don Ghijben daarmede belast.

Z. M. heeft vergund aan den generaal C. baron Nepveu, kon. adjutant in buitengewone dienst, chef van den generaal staf, thans luitenant-generaal, te dragen de versierselen der orde van St. Anna 1ste klasse in diamanten, van Rusland; aan den ritmeester J. M. graaf van Lijnden, kon. adjutant, te dragen de versierselen der orde van St. Stanislas 2de klasse, van Rusland; aan Jhr. G. A. C. H. von Goedecke, 1sten luitenant bij het regiment rijdende artillerie, te dragen de versierselen van ridder der orde van het Zwaard, van Zweden en Noorwegen; aan E. Dunkler, kapitein bij het regiment grenadiers en jagers, te dragen de decoratie van ridder der Leopolds-orde, van België en den gepensionneerden chirurgijn-majoor van het leger in Oost-Indië J. H. Sanger, te dragen de versierselen van het Legioen van Eer, der Fransche Republiek.

Uit het Verslag der Kommissie van Rapporteurs nopens het ontwerp van wet tot aanwijzing der ontheffingen, en ter zake van de direkte belastingen, misgaders van uitgaven wegens kosten met de invoering in betrekking staande, zoomede tot wijziging van de verantwoordelijkheid der geadmoneerde accijnsmiddelen, blijkt, dat de Regering te kennen heeft gegeven dat, behalve dat het zeer moeilijk, en in vele gevallen daarenboven onbillijk en ongeraden zoude zijn, om, ter zake van achterstallige admodiatie-gelden, tegen de gemeentes-besturen, als zoodanig, soortgelijke dwangmaatregelen aan te wenden als tegen gewone belastingsschuldigen, de Regering moet opmerken, dat zij reeds sedert eenigen tijd bedacht is geweest op eene geregelde inning der gelden in Limburg, onafhankelijk van de gemeente-besturen. Eene daartoe strekkende wets-voordragt is dan ook reeds bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangehangig, volgens welke de inning der admodiatie-penningen, welke de gemeentes besturen van de rijks-ontvangers, en de verdeling van den aanslag van iedere gemeente aan eene voor elke gemeente te benoemen kommissie zal worden opgedragen.

's GRAVENHAGE, 14 Sept. In deze residentie is aangekomen en aan het *Motel de l'Europe* afgestapt Z. Exc. de baron Bentinck, minister van Staat en gezant der Nederlanden bij het Hof van Groot-Brittanje.

De gewone audientie van Z. Exc. de minister van Marine zal op Vrijdag e. k. geen plaats hebben.

De hoofd-administratie van het 1e reg. vesting-artillerie zal den 20 dezer te Delft aanbesteden, de leverantie van 300 ijzeren éénmans bedkribben.

(Per Telegraaf) 's GRAVENHAGE, 15 Sept. De Eerste Kamer heeft heden het wets-ontwerp op den aanborg van gouden en zilveren werken aangenomen met 28 tegen 7 stemmen. De beraadslaging over de Russische schuld is vastgesteld op aanstaande Vrijdag.

ZWOLLE, 13 Sept. Over het algemeen zijn de bij ons ontvangen berigten aangaande den oogst in deze provincie van dien aard, dat men den oogst slechts als middelmatig kan beschouwen. De rogge is fijn van korrel doch goed van kwaliteit uitgevallen. De garst is niet goed gelukt. De boekweit, hoezeer in sommige streken ruim belovende, heeft in andere slechts een redelijk gewas opgeleverd. De aardappelen schijnen algemeen een goed produkt te zullen geven. Volgens opgaven van landlieden meende men echter, dat de hoe danigheid niet zoo goed zoude zijn als die des vorigen jaars. De vorderingen der ziekte zijn niet groot en meestal werd alleen het loof aangetast. Wortelgewassen, vooral de mangelwortelen, zijn ruimer dan het vorige jaar. Over het gras en hooi wordt algemeen tevredenheid bespeurd. De verveeningen hebben door den droogen zomer gunstig gewerkt en er schijnt veel afvoer te geschieden. (*Prov. Overijss. Cour.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIS, 13 Sept. Heden namiddag ten 1 ure vertrekt de President; gedurende zijne afwezigheid zullen de ministers zich dagelijks ten huize van den heer Abatucci vereenigen. Allen zullen den Prins beurtelings eenigen tijd vergezellen, behalve de ministers van Staat; van Politie en van Justitie, die Parijs niet zullen verlaten.

— Men staat hier weinig geloof aan de mededeeling van de *Chronicle* betreffende het traktaat tusschen Engeland en Frankrijk. De *Constitutionnel* doet opmerken, dat het in strijd zou zijn met de laatste verklaring van den *Moniteur*.

— Terugkomende op hetgeen, volgens ons berigt van gisteren, de *Moniteur* zegt van den afloop der zitting van de algemeene raden, waarover het officieel blad zijne tevredenheid betuigt, kan men uit dit artikel nog de volgende zinsneden ligten, om te doen zien welke bewoordingen de *Moniteur* bezigt om aan de openbare meening eene rigting te geven.

Het blad schetst den toestand des lands vóór den *coup d'état* van 2 December en zegt:

»Het was met Frankrijk zoo ver gekomen, dat het niets meer verlangde dan te blijven bestaan. Wat toch konden toen de departementsraden airtigten? Er werd dan ook nergens eenige ernstig gemeente onderneming beproefd of voorgelagen. De loopende zaken werden afgedaan; de voorzieningen voor het onderhoud der

wereld nog, doch slechts voor den vorst, van de groote spoorweglijnen gesproken, waarop men geene hoop meer had; oude wenschen werden op nieuw geuit, als ware het om aan aangenomen gewoonten getrouw te blijven; maar geene plannen meer noch uitkomsten in de toekomst! De grondeigendommen vanden bij lage prijzen geen koopers; vruchteloos stortte de Voorzienigheid sedert vier jaren ruimschoots hare schatten uit over het land, — noch de rijke noch de arme werden daardoor gebaat; of al de prijs der producten beneden hunne innerlijke waarde daalde, de arbeiders hadden geen werk en dus ook geen geld om in zijne dringende behoeften te voorzien; de vrees hield de kapitalen verborgen; de nijverheid, vertier en krediet misende, sloot hare werkplaatsen; en de handel zag bij den dag den omvang zijner betrekkingen inkrimpen.

»Doch, zegt de *Moniteur*, één kloekeslap is is genoeg geweest om alles te redden. In een oogwenk als door toovermagt, zijn de grondeigendommen en hante voortbrengselen weder tot behoortelijke prijzen gerezen, zijn de kapitalen door de algemeene gerustheid weder in omloop gebracht, is het geld overvloediger en goedkooper geworden dan ooit; de industrie en de arbeid belevend; de handel heeft zijne betrekkingen weder aangeknoopt en verder uitgebreid; de bedrijvigheid onzer levens en onze uitvoer zijn oneindig toegenomen; de belangrijkste en vruchtbaarste ondernemingen zijn even snel aangevangen als beraamd.

»Met zulk een verbaazenden ommekeer voor oogen, konden de departementenraden gemakkelijk de algemeene tevredenheid en erkentelijkheid ontbonden laten; al hunne adressen aan het staatshoofd vangen dan ook aan met dat zoo regmatige huldebetoen.

»Bij de uitdrukking van dit gevoel hebben de algemeene raden zich niet bepaald; in al hunne adressen hebben zij aan de betuiging hauner erkentelijkheid die van hun vertrouwen gepaard.

»Bij al deze gewaarwordingen voegde zich een andere van niet minder natuurlijke aard; evenzeer door de tijdsomstandigheden ingeboezend, te weten de vrees dat een zoo wenschelijke staat van zaken een einde mogt nemen, de wensch om dien te zien aanhouden. Zoumen het kalm weder niet wenschen te behouden, wanneer men den storm pas ontkomen is? Het is dus niet bevreemdend dat bijkans alle adressen der departementenraden eindigen met den wensch naar bestendigheid. Zij geven dezen wensch in verschillende vorm te kennen maar zonder onderscheid in het wezen. Zij denken het

staatshef voor 's lands redding, zij geven hem de verzekering van aller vertrouwen en medewerking, zij wenschen de bestendigheid van zijn behoudend bewind: dat is de zakelijke inhoud van al de adressen. Zij zijn onderling gelijk zonder onderlinge afspraak; want zij zijn alle de weerklink van de achtbare stem des volks.

Men ziet, de *Moniteur* vermijdt zorgvuldig het woord *Keizerrijk* te noemen; ofschoon 't ieder duidelijk is wat liet blad bedoelt met zijn algemeenen wensch in verschillende vorm uitgedrukt, maar één in wezen.

De *Moniteur* bevat twee besluiten van den Prins-President, waarbij worden goedgekeurd de twee maatschappijen alhier, bekend onder den naam van maatschappij van den ijzeren spoorweg naar Caen en Cherbourg, en van de andere onder dien van maatschappij van den ijzeren spoorweg van Lyon naar Besançon.

Men zegt, dat de eigenaars van de *Corsaire*, in verzet zullen treden tegen het besluit, waarbij dat blad geschorst werd. Zij willen namelijk in geen deele aan de regering de magt betwisten, om de dagbladen te schorsen, maar zij beweren, dat daardoor het recht van eigendom niet beslist is. De regering, meenen zij, heeft toch recht van schorsing, maar is dan tevens verplicht voor den vernietigden eigendom schadevergoeding te betalen. De heer Berryer zal de zaak in dien zin trachten te verdedigen, doch men geloof niet, dat men er iets mede verkrijgen zal.

De dekreet van den Prins-President zijn een aantal vice-prefecten benoemd.

In eene gemeente in het departement du Nord heeft zich het tot dus verre ongekende feit voorgedaan, dat 7 raadsleden met algemeene (130) stemmen verkozen werden.

Te Valence (departement Drôme) is een magazijn van vuurwerk in lucht gesprongen, waardoor veel schade is aangericht, doch gelukkig geen menschenlevens te betreuren zijn.

Er hebben op de goederen van Mgr. de Mazenod, bisschop van Marseille, herhaalde pogingen tot brandstichting plaats gehad; de eerste maal verbrandde eene aanzienlijke partij koren en de tweede maal twee voorraadschuren. Een man en eene vrouw zijn, als vermoedelijk schuldig, in hechtenis genomen.

Men leest in het Algerijnsche blad de *Akhbar*: Een stoute poging tot diefstal, die echter grootendeels verijdeld werd, heeft in het klooster der Zusters van Liefde te Milianah plaats gehad. Het heilig liefdewerk, waarmee die vrome vrouwen zich ten nutte der lijdende menscheit bezig houden, scheen maar zelfs niet te beschermen tegen de roofzucht van eenige ellendelingen, wien men waarschijnlijk hunne welverdiende straf niet zal onthouden.

Eene Zuster, die zich zoo even in het klooster had nedergeveild, eene sterke beweging onder hare slaapplaats. Terstond rees zij overeind, en meende dat iemand zich onder haar bed verborgen had, deelde zij haar vermoeden aan eene andere Zuster mede die in hetzelfde vertrek sliep. De beide moedige vrouwen vreesden slechts éene zaak, namelijk van door om hulp te roepen een te grooten schrik in het klooster te veroorzaken vooral bij Zusters, die minder onverschrokken waren. Zij besloten dus zich eerst van de zaak te vergewissen. Eene der Zusters ontstak eene kaars, en aanstonds vertoonde zich aan hare bliken een man met eene kiel gekleed, die bij de deur had post gevat.

Hoe was hij met zijne makkers (want hij had stellig medepligtigen) daar binnengekomen? Dit was een raadsel. De hoofdwicht greep eene der Zusters bij de keel, en zeide dat hij en zijne makkers, die zich in den tuin verschoolen hadden, beide Zusters zouden dooden, zoo zij gerucht durfden maken, maar dat hij geld moest hebben.

„Wij hebben geen geld,” zeide de vrome Zusters; de armen laten ons nooit iets behouden. Het is noodig onze medezusters schrik aan te jagen. Gij kunt u gaan overtuigen dat gij niets van aanbelang vinden kunt; en zoo wij onwaarheid spreken dan moogt gij ons vrij laten en de Zusters zullen u niet meer zien.

„Men hoorde hem tot zijne makkers zeggen, dat daar niets voor hen te halen was, en allen verdwenen door de tuindeur, na eenige pakjes yodden, en deden en 2 fr. 50 te hebben medegenomen uit eene lade die zij hadden opengebroken.

De gendarmerie, van het feit onderrigt, stelde ijverige pogingen in het werk, en het gelukte haar eindelijk een landlooper te ontdekken, die met de Zusters gekonfronteerd en door haar voor den schuldige erkend zijnde, zijne misdaad bekende, en ook zijne medepligtigen noemde.

Een veldwachter betrapt een armen klokkert, die met een verboden tuig vischte; doch deze verschrikte zoo hevig, toen hij den veldwachter zag naderen, dat hij uit vrees voor het proces-verbaal dat hem bedreigde, slechts beter wist te doen dan in het water te springen en den overkant te bereiken.

Maar de ongelukkige kon niet zwemmen, zoodat de veldwachter door medeliden bewogen, zich mede te water begaf en den armen man, die reeds begon te

zinken, aan een wissel dood ontrukte. Vervolgens geleide hij hem naar eene driehoekige boerenwoning, waar hij zich bevestigde den drinkeling alle mogelijke hulp en verkwikking te bezorgen. Hij herstelde dan ook spoedig, maar de veldwachter werd door eene hevige verkoudheid aangetast, die hem noodzaakte 14 dagen zijn bed te hooeden.

Toen hij hersteld was, ging hij naar den armen man toe, die de wetsbepalingen op de visscherij overtreden had, beteekende hem proces-verbaal en zeide: „Kamerraad, ik vraag u niets voor de onkosten mijner ziekte, maar gij moet de boete betalen.”

(*Courrier de l'Indre.*)

Per Telegraaf. PARIJS, 14 Sept. In de *Moniteur* leest men heden een besluit, waarbij de noodige fondsen worden toegestaan, om in het volgende jaar het net van elektro-magnetische telegraphen te voltooien.

Bij een ander besluit worden eenige wijzigingen gebracht in de organisatie van het staatsministerie. De directie der paleizen en der komptabiliteit zijn gesupprimeerd.

MADRID, 8 Sept. H. M. Koningin Isabella wordt 19 Sept. stellig alhier terug verwacht. Don Francisco de Paula is reeds hier terug gekomen.

De *Epoca* en de *Constitucional* zullen even als de *Diario Espanol* gedwongen worden hunne uitgave te staken.

Uit Lissabon wordt gemeld dat de onderhandelingen tusschen de Septembristen en de Cabralisten voor goed zijn afgebroken.

Graaf Thomar heeft aan zijne vrienden in een manifest aangeraden zich niet te mengen in de aanstaande verkiezingen voor Afgevaardigden tot de Cortes. Uit de bewoordingen van dit stuk kan men eene volledige verbreuk opmerken tusschen de partij door graaf Thomar vertegenwoordigd en de staatkunde van den maarschalk Saldanha.

ENGELAND.

LONDEN, 13 September. George Moore heeft, ter gelegenheid dat de Iersche volksvertegenwoordigers te Dublin waren, eene meeting uitgenoodigd in het belang der gelijkheid van godsdienst. Zestien katholieke leden en een protestantisch lid (de heer Tristram Kennedy) woonden die vergadering aan. Het eenig besluit, welk genomen is, luidt aldus:

„Er zal een comité worden benoemd om zich te verstaan met de vrienden der gelijke bescherming aller godsdiensten in Ierland en in Groot-Brittanje, ten einde een zeker middel op te sporen; om, gedurende de aanstaande zitting van het Parlement, de kwestie te behandelen die op dat groot beginsel betrekking heeft, en om vervolgens rekenschap te geven van den uitslag der beraadslagingen in eene bijeenkomst, waarvan dag en plaats door de vergadering zelve zal worden bepaald.”

Betreffende het (gisteren medegedeeld) bericht van den *Morning Chronicle*, dat tusschen Frankrijk en Engeland een traktaat zou zijn gesloten, gegrond op wederzijdschen vrijen handel, leest men in een dagblad:

„Is de *Morning Chronicle* goed geïnformeerd, dan kunnen wij niet aarzelen te zeggen, dat dit traktaat den ondergang van de voornaamste takken der Fransche nijverheid zal na zich slepen. De meerdere belangrijkheid van Engeland, vooral betreffende de bewerking van ijzer en katoen kan door niemand betwijfeld worden, en zou dus nadeelig kunnen zijn voor Frankrijk, dat nog groeijen moet alvorens het zich op het terrein van handel en nijverheid met Engeland kan meten. Frankrijk kan vooralsnog niets beter doen dan het beschermend stelsel behouden tot grondslag zijner handelspolitiek.”

Het oude paleis te Balmoral zal door een geheel nieuw worden vervangen, waarvan men de kosten op £ 100,000 begroot.

Het graafschap Silgo is, volgens eene proklamatie van den Lord-luitenant van Ierland, in staat van belegering verklaard.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 14 Sept. Sedert de verlaging der Rijntollen is de Rijntol-kas te Koblenz, ten gevolge der levendiger scheepvaart, met 6000 th. vermeerderd.

Men schrijft uit Osnabrück, dat leden der Pius-Verein zich beklagd hebben bij de regering over de wet van 6 Julij 1845, waarbij aan de studenten der theologie verboden werd (even als in Pruisen) het *collegium germanum* te Rome te bezoeken. Dit geval had nu onlangs plaats met twee studenten. De regering heeft echter geantwoord aan die klacht geen gevolg te kunnen geven.

Men schrijft uit Zwitserland aan de *D. Volkshalle*: De Jezuïetenreuk is weder aan de orde van den dag. De regering van St. Gallen verbiedt de invoering van de orde der *Dames du Sacré Cœur*, omdat zij geaffilieerd zijn aan de Jezuïeten. Reeds waren eenige van die da-

mes uit het moederhuis van Kiensheim in den Elzas naar St. Gallen gekomen, en hadden zich daar met eene meisjesschool belast, toen het veto der regering opgelegd. In Aargau wordt de bepaling, dat geen twee kinderen der Jezuïeten eene aanstelling mogen krijgen, met de meeste strengheid vernieuwd en gehandhaafd. Te Neuchâtel weergalmt de jammerklagt, dat de onlangs overleden Deken van de katholieke geestelijkheid des kantons, de eorw. Aelischen, zijn ganach vermogen heeft vermaakt aan den gebannen bisschop Mgr. Marilley; het geen nog bevestiging vereischt. Ook in Genève is de „poënvrees” weder ontwaakt. De partijen rusten zich toe op den verkiezingsstrijd voor de vernieuwing van den grootten raad. Daarbij vreezen de orthodoxe Kalvinisten, die het Geneefsche konservatisme vertegenwoordigen, niets zoo zeer dan de Katholijken, wier aantal en invloed steeds grooter worden. Reeds ziet de protestantische orde in Genève eenen katholieken Bisschop, den grootsten gruwel, die de stad van Kalvijn ooit konde treffen.

In Tessin zijn de pogingen der radikalen, om toch ook eens eenen moord op rekening der konservatieven te stellen, niet gelukkig geslaagd. De manslag, aan den nationaal-raad Soldini gepleegd, is en blijft een gemeene moord, die met politiek en konservatisme niets te maken heeft; en Gardoni, dien de radikalen onlangs door eenen staatkundigen vijand lieten doorken, is nog frisch en gezond.

BERLIJN, 14 Sept. Men vernieemt, dat het huwelijk van de Prinses Anna, dochter van Prins Karol, met den Prins van Hessen den 5 October zal plaats hebben.

De Pausselijke kamerheer, prins v. Hohenlohe Schellingsfurst, is van hier weder vertrokken.

WEENEN, 12 Sept. De Keizer heeft eene algemeene audientie gegeven, waarvan 200 personen uit alle standen gebruik hebben gemaakt.

De onderhandelingen wegens de teruggave der kloosters aan de PP. Ligorianen, naar aanleiding van een eigenhandigen brief des Keizers, zijn thans begonnen.

Men leest in de *Oest. Corr.* Oostenrijk heeft van het oogenblik geene aanstelling om zijne eenvoudige afwachende staatkunde te laten veran. Het bevindt zich mede dat eenige andere Staat in het geval van den loop der onderhandelingen met bedaardheid te kunnen afwachten. Indien de dagbladen in Berlijn van oorlog spreken en het publiek tegen Oostenrijk in het harnas zoekt te jagen, dan bestond daarvoor nooit minder grond dan tegenwoordig.

ITALIE.

Het proces Gnerazzi te Florence schijnt lang te zullen duren en waarschijnlijk niet voor half November afgevoerd te zullen wezen.

Men schrijft uit Turin, dat de minister van oorlog, de generaal Della Marmora, den president der Fransche republiek, bij gelegenheid van zijn verblijf in het zuiden van Frankrijk, zal gaan kompromitteren.

De hertog van Modena is den 4 dezer te Napels georriveerd, waar hij eene maand zal blijven.

De koning van Napels heeft den 3 Sept. aan 432 politieke gekompromitteerden gratie verleend.

BELGIE.

BRUSSEL, 14 Sept. Eergisteren hebben de boekdrukkers te Antwerpen de aangekondigde bijeenkomst gehouden en daarin bepaald, dat een door allen ondertekend adres tegen het traktaat betreffende den adreuk, bij de Kamer van Vertegenwoordigers zal worden ingediend, door tusschenkomst van de Afgevaardigden der provincie, wier hulp men tegen het traktaat zal inroepen.

STADSNIUWS.

In de 218de Staats-Loterij zijn in de 2e Klasse 10000 Trekking prijzen van 1000 of daarboven te beeten gewonnen aan N°. 10806 / 1250, N°. 15931, 3545, 5297, 15937, 15938, 15939.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 15 September.

GETROUWD (9 Sept.): P. W. R. Mereday met E. A. Schelle.

BEVALLEN (13 Sept.): M. Hakvoort, geb. Derksen, D.

OVERLEDEN (11 Sept.): A. H. Borghorst, 57 J.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 14 Sept. Heden zijn verkocht: 100 vn. en 54 vn. Maryland Tabak per Admiral, 63 vn. per Mississippi, 30 vn. per Bessel en 7 vn. per Leika.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 12 Sept. Poolse Tarwe doogen gehandeld, doch zonder handel; roode weinig te ver. en prijs houdend; verkocht: 129 q r. Koningss. f 271; 125 q v. v. f 247; 124 q dito f 232.

Rogge f 3 hooger met goeden handel ter binnenland verandering en aan cons. als: 126 q Ronger f 220; 121 q Ronger.

f 496; 120, 121 & Odessa f 183, 185; 118 & n. Archangel f 176; 122 & Odessa f 187, 188.

Garst in een doen: 105 & o. Oldammer Winter f 150. Haver zonder handel.

Boekweit wat aangename: 123 & Amersf. f 200; 117 & Vriess. f 180.

Koolzaad. Zeeuwisch 49 &. Op 9 vaten Olie dadelijk en in Sept. ek. 53; Oct. 54; Nov. 55 &. Raapolie op 6/w. f 32; Vliegend f 31; 1°. Mei ek. f 33; Oct. f 30; Nov. f 31; Dec. f 32, 1°. 2. Lijnolie op 6/w. f 32; Vliegend f 31; Hennepolie op 6/w. f 39; Vliegend f 38.

ROTTERDAM, 14 Sept. Tarwe. 156, 158/2 & oude with. Poolche f 500, 325; 165/2 & jar. Hooglands. Kleefs. f 315; 165/2 & nieuwe dito f 315; 165/2 & jar. Bovenlands. Ris f 307; 161/2 & oude Kleefs. f 302. Rogge in ent.: 144, 147/2 & Petersburger f 168, 175; 143/2 & dito f 164, f 165; 144/2 & Archangel f 170; 141/2 & Riga f 160; voortaan kons.: 152/2 & Fransche f 193; 148/2 & Pruis. f 193.

SCHIEDAM, 14 Sept. Rogge. Verkocht in kons.: 146/2; Koersche f 200 kont., 202 6/w.; 145/2 & dito f 200 6/w. & in ent.: 145/2 & dito f 193 6/w. — Gerst: 129/2 & Koersche f 182 kont., 183 6/w. — Moutwijn f 11,00; Jenever f 17,50; Amstel. Proef f 18,75, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 14 Sept. Koffij. Er zijn gedaan 4 a 500 b. Brazil.

Granen. De markt is voortdurend zeer ferm voor Tarwe en Rogge.

Kijst. Blijft gevraagd tot goede prijzen; heden zijn gedaan 2000 z. gepelde Arracan, 250 z. Bengaal en 161 b. Carolina. Geraffineerd. Er zijn gedaan 100,000 k. Gestampte.

LONDEN, 13 Sept. Ruwe Suiker. De aanvoerders van Vreemde willen niet lager afgeven. In veiling komen eenige partijen Cuba en Moscovados. Voor zeilende ladingen zijn weinig koopers. Geraffineerd. In Gestampte gaat weinig om.

Koffij. Voor Plantage Ceylan zijn veel koopers, meest voor konsumptie tot gesouteneerde prijzen; van dit artikel word. weinig aangeboden. Native 43 s. 6 d. a 44 s. met goede vraag.

LIVERPOOL, 13 Sept. Katoen. Er zijn verkocht 10,000 b. top & Hooger.

BORDEAUX, 11 Sept. Voorloop. Armagnac 60; Marmande 58. De disponibele 3/6 blijft staan op 97 fr.

Wisselkoers.

Paris	2/m. f 56 1/2	Livorno	2/m. f 38 1/2
Bordeaux	2/m. f 56 1/2	Napels	2/m. f 81 1/2
Madrid	3/m. f 246	Petersburg	2/m. f 1,86
Cadix	2/m. f 246	Weenen	6/w. f 30 1/2
Seville	2/m. f 242	Augsburg	2/m. f 35 1/2
Bilbao	2/m. f 243	Frankfort	2/m. f 98 1/2
Lissabon	2/m. f 42	Hamburg	2/m. f 55 1/2
Porto	2/m. f 42	London	2/m. f 11,87 1/2
Genua	2/m. f 46 1/2	Rotterdam	2/m. f 11,92 1/2

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

14 SEPT. 4 u. gebl.	15 SEPT. 4 u. gebl.
Nederl. Werkl. Sch. a 2 1/2 pCt. 64 1/2	64 1/2
Dito Dito	77 1/2
Dito Dito	96 1/2
Dito Obligat. O. I.	125 1/2
Amortis. Syndic.	125 1/2
Handel-Maatschappij	125 1/2
Aand. Rijn-Spoorweg	82 1/2
Aand. Holl. S. M.	82 1/2
Obligat.	
Belg. Obligat. 1844	
Cert. bij de Belg. Bank. 2 1/2 pCt. 52 1/2	
Dito bij Rotsch. en Volksw.	
FRANKEIJK, Obligat.	
SPANJE bij Ardois 1835	
Dito Nieuwe	23 1/2
Dito 2/m. Beurveil.	49 1/2
Dito	45 1/2
Dito Binnel. 2400 P.	45 1/2
Coup. Bewijzen	2 1/2
Amortisable Schuld	6 1/2
PORTELLO te Londen	40 1/2
Dito Dito	39 1/2
Rust. bij Hope & Co. 1835 en 1836	108 1/2
Dito Dito 1836 en 1839	107 1/2
Cert. bij d. 134 en 1833	97 1/2
Dito	91 1/2
Dito bij Hope	91 1/2
Dito bij Stieglitz en Co.	91 1/2
Dito bij id. 5de Serie	104 1/2
Cert. te Hamburg	
Inschrijving in Assignat.	
Cert. van d.	
POLEN, Aand. a f. 500	159 1/2
Dito met Lot. f 300	4 1/2
BRANCA, Bank-Actien	4 1/2
POLEN, Aand. met Lot. R. 80 f	78 1/2
Oostind. Met. 5 pCt. 79 1/2	79
Dito 1837	41 1/2
Dito 1838	41 1/2
Dito Nieuwe	92 1/2
Ween. Bank-Actien	83 1/2
Dito	69 1/2
Letter B.	92 1/2
Aand. met Lot. f 500	91 1/2
Nieuwe dito	91 1/2
NAPELS, Cert. Lam en Borden	
BRAZILIE te Londen 1824	100 1/2
Dito Leening 1843	100 1/2
Dito 200	5
MEXICO Nieuwe	26 1/2
VENEZUELA a f 100	3 1/2
GRENADA a f 100	2
ECUADOR a f 100	4 1/2

In Hollandsche ging heden weinig om; ook vertoende de handel in de meeste der vreemde soorten weinig levendigheid, alleenlijk in Portugeesche en Oostenrijksche was eenige affaere en blijven door verkooporders elka. 1 pCt. lager.

Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pCt., Prolongatie 2 1/2 pCt. Diskonto 2 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 14 Sept. Belg. leen. 2 1/2 pc. 55 1/2; 1840, 5 pc. 100 1/2; 1848, 100 1/2; 1852, 101 1/2; Spanje Ard. 1 pc. 22 1/2; Binnel. 3 pc. 44 1/2; Coupons —; Rom. Leening 1835 97.

PARIS, 13 Sept. Fransche 3 pc. 77, 25; id. 4 pc. —, 4 1/2 pc. 104, 10; Schatk. —, —; Bank-Actien 2850, —; Belg. 1840, 5 pc. 102 1/2; 1842, 5 pc. —; 4 1/2 pc. —, 2 1/2 pc. —; Rusland 4 1/2 pc. —; Napels 5 pc. —, —; Spanje, Buitel. 3 pc. 49 1/2; Binnel. 3 pc. 44 1/2; Holl. 2 1/2 pc. —; Piemont. 1834 1020, —; 1849, 997, 50; 1851, 980, —; Haiti —, —; Rom. Leening 1850, 98 1/2.

LONDEN, 13 Sept. Cons. kont. 100 1/2 a 100 1/2; optijd 100 1/2 a 100 1/2; Braz. 103 a 104; 1829/39 102 a 103; Den. 3 pc. 83 a 84. 5 pc. 105 a 106; Ecuad. 4 1/2 a 4 1/2; Griec. 23 1/2 a 24; Uitgest. 12 1/2 a 12 1/2; Mexiko — a —; Nieuwe 25 1/2 a 25 1/2; Peru 4 1/2 pc. 10 1/2 a 10 1/2; Uitgest. 65 1/2 a 66 1/2; Russ. 1842 148 a 149 (N.) 4 1/2 pc. 10 1/2 a 10 1/2; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38 1/2 a 39 1/2; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 2 1/2 a 2 1/2; 3 pc. 49 1/2 a 50; Coup. cert. 2 1/2 a 3; Passiv. 6 a 6 1/2; Holl. 2 1/2 pc. 64 1/2 a 65; id. 4 pc. 99 a 99 1/2; Venez. 43 a 45; Uitg. 16 1/2 a 17.

WEENEN, 13 Sept. Met. 4 1/2 pc. —; 5 pc. 95; Bank-Actien 1360.

BERLIJN, 13 Sept. Schuldbr. 3 1/2 pc. 95; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 98; Pools. 4 pc. 91 1/2; Loten f. 200 22; id. f. 300 153; id. f. 500 92; Amsterdam zigt 143 1/2 id. 2/m. 142 1/2.

HAMBURG, 13 Sept. Rusl. Eng. Leen. 112 1/2; Stiegl. 4 pc. 91; Spanje, Ard. 5 pc. 22; Binnel. 3 pc. 12 1/2.

FRANKFORT, 13 Sept. Met. 5 pc. 83 1/2; 4 pc. 65 1/2; 2 1/2 pc. 41 1/2; Bank-Actien 1403; Darmst. Loten f. 50 90 1/2; id. f. 25 51 1/2; Badische Loten f. 50, 65 1/2; id. f. 35, 38 1/2; Nassausche 28 1/2; Holl. 2 1/2 pc. 64 1/2; Werk. Sch. 4 pc. 96 1/2; Sjudic. 3 1/2 pc. 95.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Het barkschip Henriette, kap. J. W. J. Witsen Elias, den 6den Julij te San Francisco gearriveerd, is den 2sten dito van daar naar Java vertrokken.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 13 Sept. in lading naar:

Keulen	J. Noll, de Windhond.
"	E. Haasters, Colln N. 10.
Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Blenheim	J. C. de laas, Minerva.
Hoesel	B. Brinkkamp, 2 Gebroeders.
Dusseldorp & Neus	H. v. Dusseldorp, Frankl. N. 10.
Ludwigshaven	P. Kehl, Ludwigshaven N. 5.

AMSTERDAM, 15 Sept. vertrokken:

Heilbron	F. Mussig, Albert Smith.
Dusseldorp & Neus	J. D. Keuter, Jonge Arend.
Duisburg	J. Otten, Johanna.

KEULEN, 13 Sept. aangekomen:

Kapt. v. Loosen van Rotterdam met 5890 centenaren. Rijnhoogte KEULEN 14 Sept. 10 vt. 9 1/2 dm.

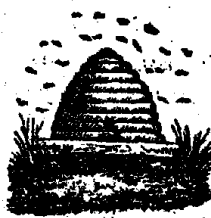
PRIJZEN DER PERCELEN.

Geveld op Maandag 13 September, in het O. Z. Heeren Logement.
N. 1. Een Huis en Erve, Binnepkant, N. 2611; f 8900, f 800, A. Jong.
2. Een dito, Palmgracht, N. 1148; f 200, f 3, P. D. Lusink, Jr.
3. Een dito, Zandstraat, N. 3789; f 2725, f 10, Opgehouden.
5. Een dito, Lotermarkt, N. 4608; f 3975, f 2, Dito.
7. Een dito, Oude Kerkplein, N. 757; f 1000, f 10, P. D. Lusink, Jr.
8. Een Huis, Tuin en Erve, in de Buurt over Oudekerk, N. 373; f 4525, f 200, D. de Vriend.
9. Een Huis, (Grutterij), met vaste Gereedschappen, Stalling, Pakhuis en Erven, te Weesp, Boven-Slykstraat, N. 29; f 6900, Opgehouden.
10. Een Huis en Erve, als voren, N. 379; f 1650, f 400, J. van Dijk.
11. Een dito, als voren, N. 30; f 950, f 60, D. de Vriend.
12. Een dito, te Weesp, Heerengracht, N. 1065; f 200, Opgehouden.
13. Een Pakhuis en Erve, als voren, N. 1064; f 1650, f 200, C. Ament.
15. Een Aloude tuin, te Weesp, Palmgracht, N. 1148; f 650, f 40, P. Baay.
N. 4, 6 en 14 zijn niet geveild.

ADVERTENTIE.

Bereiden van eene DOCHTER, G. van BOXTEL, Geb. JANSEN, Tiel, 13 Sept. 1852. (2251)

Te Huur: Een WOONVERTREK met eene Kamer en met het verder buitenoordige. gelegen naast eene Katholieke Kerk in eene stille buurt in Zuid-Holland, het meest geschikt voor twee of drie personen, van den eenvoudigen burgerstand en van de Katholieke godsdienst, om het overige van hunne levensdagen in stilte te beleven. Men adressere zich met franco brieven onder de letter S. aan het adres van den Boekh. L. VAN LANGENHUYSEN, te Amsterdam. (2250)

PATENT WASKAARSEN.

zijn weder verminderd, zij geven het beste en goedkoopste licht, hebben eene altijd heldere vlam zonder dwalmen en de pit behoeft niet gesnoten te worden. Verkoophuis en bekende Dépôts.

COCOS-ZEEP, DEZE ZEEP schuimt

sterk, reinigt oogenblikkelijk, is bevorderlijk voor de gezondheid, heelt schrampen en schavingen zeer spoedig, zuivert en ontleemt alle scherpste aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig trisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 c. Zij is ook verkieslijk boven andere Zeepen voor het Wassen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, daar zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aandoet en de wol niet hard maakt.

De goede Dente Boort, de in de VERKOOP-HUIS en de bekende DÉPÔTS te verkrijgen is, heet den Naam H. KERCKHOFF, zoowel op de Zeep als op het Etiquet. (2249)

2231) Bei JOSUE WITZ, in Arnheim, ist so eben erschienen und an respect ve Herren Subscribenten abgeliefert:

7te Lieferung

der

Bibliothek für Geschichte, Philosophie und Theologie.

Historischer Katechismus

oder

Der ganze Katechismus in historisch-wahren Exempeln

für

Kirche, Schule und Haus.

Von

Johann Ev. Schmid,

Katecheten an der Ursuliner-Mädchen-Hauptschule zu Salzburg.

II. Band. (Drittes Hauptstück.) Sechste Auflage.

Ste und letzte Lieferung des 1sten Jahrgangs.

Die Ursachen

der

schnellen Verbreitung der Reformation, zunächst in Deutschland.

Aus Quellen dargestellt, und mit den vollständigen Beweisstellen belegt

von

Jacob Marz.

Liegt zur Presse:

Die 1ste Lieferung des 1sten Jahrgangs:

Die Siebhaber des Streits,

von Ida Gräfin Hahn-Hahn.

HOGER, MIDDELBAR EN LAGER ONDERWIJS.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel bij de Buisingsluis te Amsterdam, is van de pers gekomen:

GEDICHTEN

VERSCHILLENDE TIJDPERKEN

DER

NOORD- EN ZUID-NEDERLANDSCHE LITERATUUR,

VERZAMELD, NAAR TIJDSORDEN, VERANGSCHRIKT

EN TOEGELICHT

door

J. A. ALBERDINGK THIJM.

Tweede Bandel:

1e EN AANVANG DER 2e HALFT DER XVIIe EEUW.

Dit deel, van het nooral ten gebroekte bij kollegiën en lessen over de Nederl. Letterkunde geschikte werk bevat omstreeks 520 bladz. en stukken van meer dan 90 dichters en dichtersessen. De prijs is f 1.60.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.